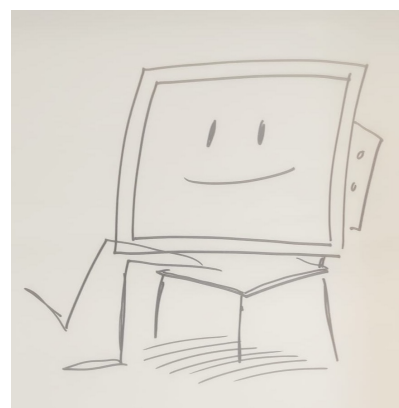

I Jornada

Intel·ligència Artificial en la docència a la Universitat de Barcelona

La primera jornada sobre intel·ligència artificial en la docència a la UB va tenir lloc el divendres 7 de juliol de 2023 a l'Aula Magna de l'Edifici Històric. Hi va intervenir el rector de la Universitat, Joan Guàrdia, així com el vicerector de Transformació Digital, Xavier Triadó, i la vicerectora de Política Docent, Concepció Amat, promotors de la iniciativa.

En la jornada es va fer palès que, amb la introducció accelerada de la intel·ligència artificial (IA), les universitats viuen un moment singular, quan encara estan analitzant i procurant noves estratègies d'aprenentatge i de docència derivades de la pandèmia. Aquesta realitat demana fer un salt endavant en la docència universitària, per tal de transformar —o acabar de transformar— de manera real el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Un salt que ha d'anar més enllà d'actituds voluntaristes del professorat implicat en projectes d'innovació i recerca en docència i que requereix, amb urgència, un compromís amb la qualitat de la feina com a docents en clau col·lectiva, com a institució.

Tota la informació de la jornada es pot trobar al web, en què també es poden visionar les ponències.

<https://web.ub.edu/en/web/ia-docencia/inici>

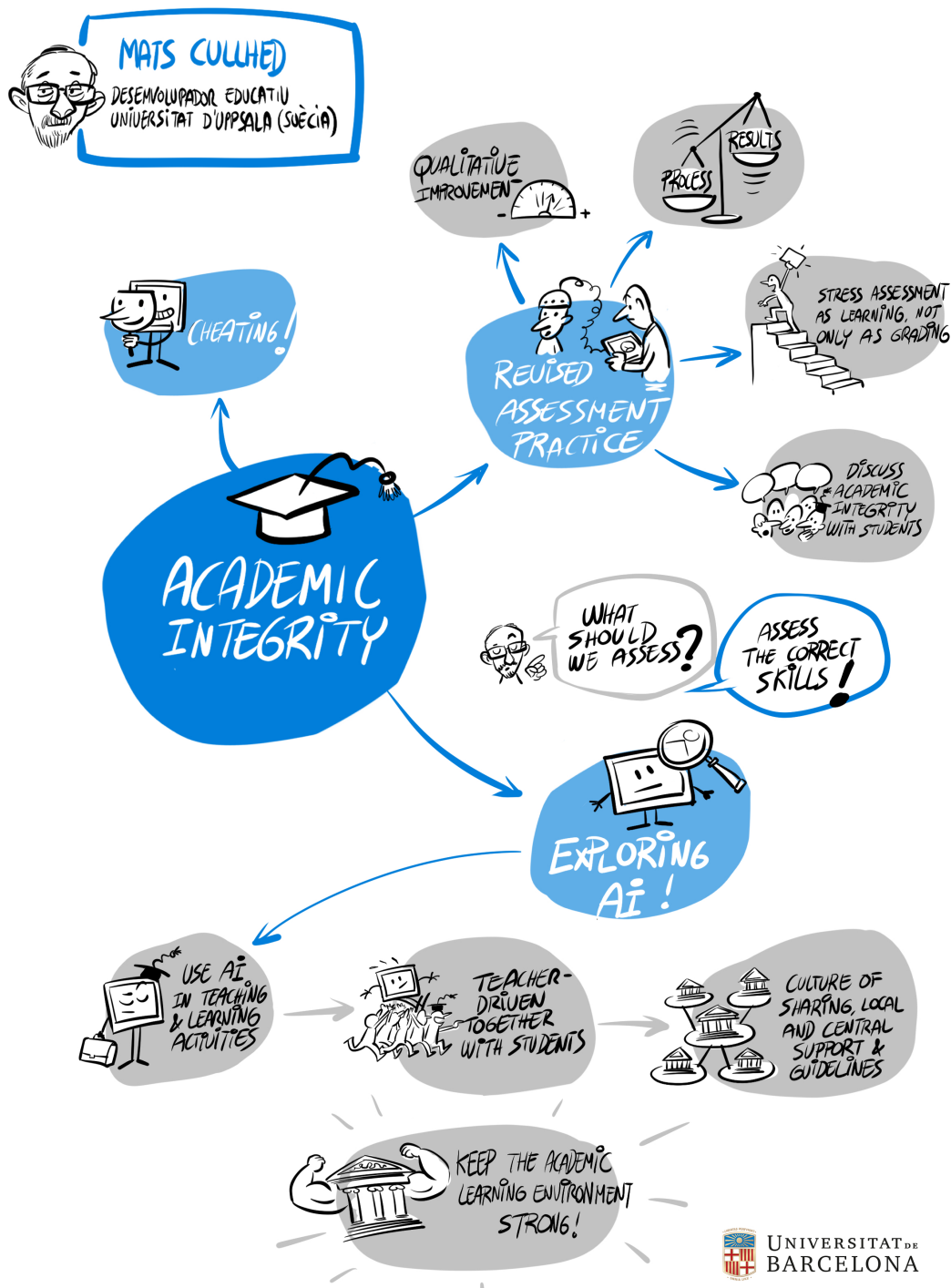
Tot seguit s'adjunta un resum gràfic de les aportacions de les tres ponències inicials, que van emmarcar la jornada. Es recomana d'observar-les amb atenció: són breus (l'exigència va ser de deu minuts per ponent) i molt interessants.

JORNADA SOBRE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL A LA UB

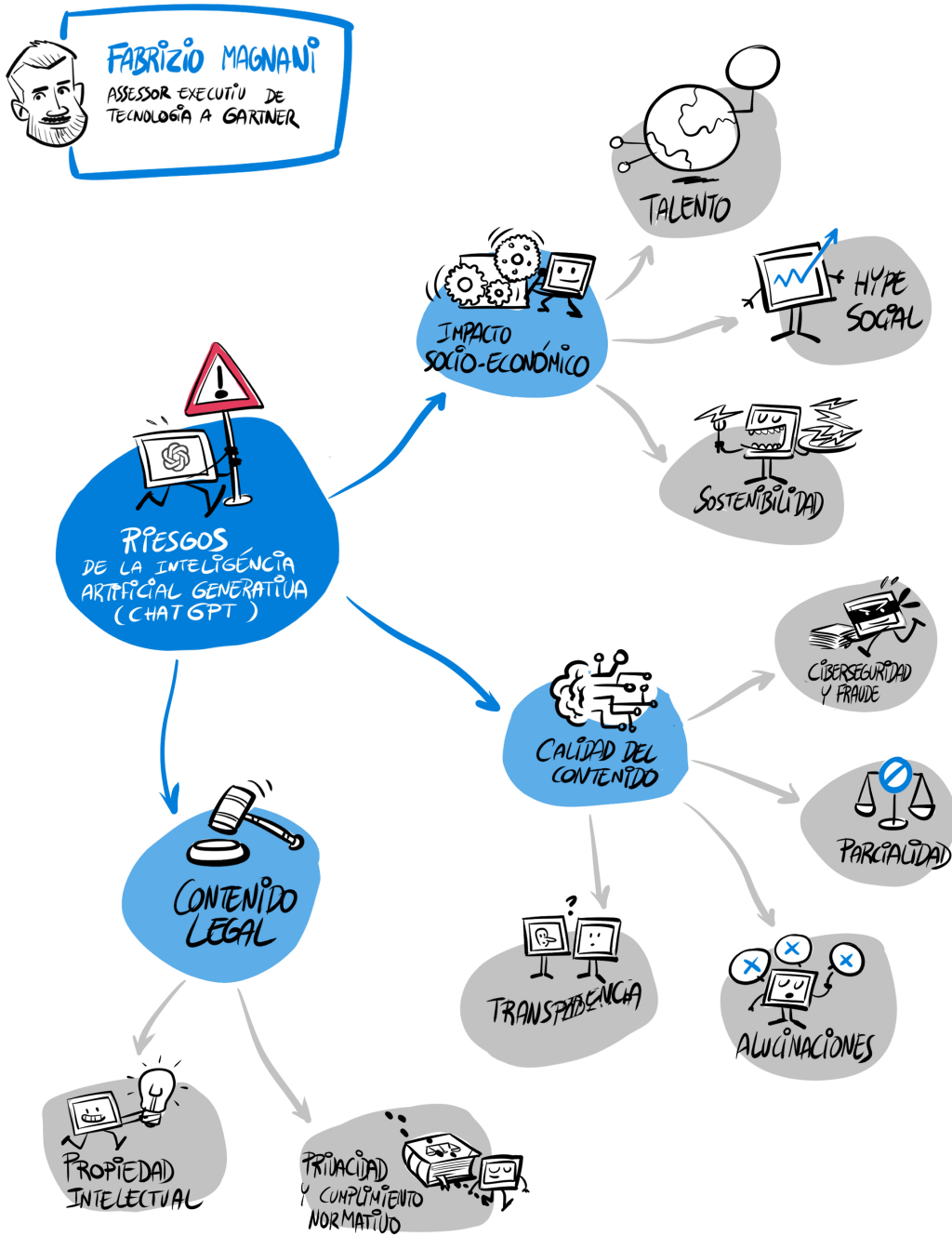
Oriol Pujol Vila, catedràtic d'Informàtica i Intel·ligència Artificial i degà de la Facultat de Matemàtiques i Informàtica de la Universitat de Barcelona. És llicenciat en Enginyeria de Telecomunicacions. Ha publicat més de cent cinquanta articles sobre aprenentatge automàtic, visió per ordinador i les seves aplicacions.

JORNADA SOBRE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL A LA UB

Mats Cullhed, membre del Grup Coïmbra d'Innovació en Educació, on treballa, especialment, aspectes de l'ensenyament i l'aprenentatge en nous espais d'aprenentatge. És desenvolupador pedagògic al Laboratori d'Aprenentatge d'Uppsala —pertanyent a la Divisió per a la Millora de la Qualitat de la Unitat d'Ensenyament i Aprenentatge Acadèmic—, on focalitza en l'ús d'eines i recursos digitals per a la docència.

JORNADA SOBRE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL A LA UB

Fabrizio Magnani, director dels programes executius de Gartner. Assessora caps de gestió d'informació (CIO), directors de dades (CDO) i executius de grans corporacions i organitzacions governamentals, incloent-hi les agències de la Unió Europea. Proporciona direcció i suport per explotar la tecnologia, per tal d'obtenir avantatges competitius i gestionar el canvi digital en les organitzacions.

Les persones que han participat en la taula rodona han estat. També es pot visionar al web <https://web.ub.edu/en/web/ia-docencia/inici>.

Maite López Sánchez, catedràtica d'Intel·ligència Artificial de la UB.

Jordi Nieva Fenoll, catedràtic de Dret Processal de la UB.

Joan Anton Sánchez Valero, professor agregat i director del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la UB.

Marta Manjón Peláez, estudiant del grau en Administració i Direcció d'Empreses de la UB (estudiant de segon curs del grau).

Marga Bonmatí Pérez, vicegerenta de Transformació Digital, Dades i TIC de la UB, qui ha actuat com a moderadora.

Síntesi final

Tot seguit s'ofereix una síntesi de les idees que van sorgir durant la jornada i que van ser motiu de debat a la taula rodona, en què es va destacar el següent:

- El salt endavant que cal fer en la docència requereix una concepció nova de la clàssica feina docent. Cal superar la tasca de «dispensador d'informació» que sovint encara ocupa principalment els docents i avançar cap una concepció d'acompanyament en la construcció de coneixement que cal que faci l'alumnat. Cal identificar bé el valor afegit que suposa la tasca docent universitària en el procés d'aprenentatge dels estudiants i centrar-la més a proporcionar eines i coneixements perquè aprenguin a cercar i seleccionar amb criteri la informació existent i a fer un ús apropiat de les eines de què disposen. En aquest sentit, cal desenvolupar una política institucional de suport, finançament i reconeixement de l'activitat docent, així com les condicions laborals adients perquè el professorat —especialment el de nova incorporació— pugui desenvolupar la feina docent tal com aquí es planteja.
- Des d'aquesta perspectiva, la promoció i consolidació d'equips docents per matèries pot ser una bona eina per transformar el procés d'ensenyament-aprenentatge. L'activitat docent entesa com a activitat col·laborativa entre el professorat —i no en clau individual— pot ser un bon punt de partida per repensar les maneres d'ensenyar i propiciar l'aprenentatge dels estudiants i per fer un ús òptim de les eines i els recursos que pot oferir la IA generativa.

Aquests equips docents podrien incloure altres professionals no docents especialitzats en recursos per a l'aprenentatge.

- La IA ha fet palès que cal repensar els sistemes d'avaluació dels aprenentatges i, especialment, el seu caràcter formatiu. Cal fer una revisió dels sistemes i objectius de l'avaluació —de nou, els equips docents poden ser una eina excel·lent— per centrar-los a avaluar prioritàriament processos i no únicament productes. Així mateix, cal definir les activitats que es plantegen com a treball autònom i establir criteris per acreditar competències. Eines com el Campus Virtual poden ajudar en aquestes tasques.
- L'acompanyament en el procés d'aprenentatge es converteix en un dels factors clau de la funció de la universitat. En època de pandèmia, va ser una de les mancances que més va destacar l'alumnat. Certament, ara que la informació és arreu i que el que cal és saber transformar-la en coneixement i que sigui significativa i de qualitat, convé destacar que aquesta és una funció docent principal de les universitats presencials. El desenvolupament del pensament crític i l'anàlisi de la correcció i de la fiabilitat de la informació són activitats que cal potenciar i que, mitjançant l'acompanyament del professorat, es poden assolir millor.

El relators d'aquest document de síntesi han estat:

Francesca Peiró Martínez, catedràtica d'universitat, doctora en Física i màster en Política Acadèmica Universitària.

Miquel Martínez Marín, catedràtic jubilat de la UB, doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació, catedràtic de Teoria de l'Educació i membre del Grup de Recerca en Educació Moral (GREM) de la UB.

Universitat de Barcelona

Juliol de 2023